

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 6 fill. Kereskedők és gyárosok külön árkedezményben részesülnek.

Nyílt tér sora 40 fillér.

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Földes Ede

könyvkereskedése

Bethlen-utca 2. sz. alatt,

hova úgy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A hadparancs.

A Chlopyban kelt legfelsőbb hadparancs mintha leöntötte volna a magyar pártok közötti válaszfalakat. Legalább egy pár napra. Mert az bizonyos, hogy a szabadelvűpárt komoly elhatározással szólal fel alkotmányos életünkben pártatlanul álló mód ellenében, de hogy ezen felszólalás igazán hatályos legyen, ahhoz a parlament összes pártjainak egyetértő hozzájárulása kell. Mert abban nincs véleménykülönbség, hogy ámbár lehetséges, sőt nagyon valószínű, hogy aki ezt a hadparancsot írta, az aligha tudja: mi a különbség a „haduri” és „felségjog” között, s azt sem érti, hogy „nemzet” és „néptörzs” is különböző, még pedig nagy jelentőségű fogalom s továbbá nagyon is feltehető, hogy ha Magyarországnak is szól az ízenet, a mint a bécsi lapok „örömmel” jelzik azt alkotmányos módon és csakis Magyarország politikai pártjainak, nem pedig a cseheknek, szlovéneknek vagy németeknek szóval: „néptörzseknek” együttesen szóló kiáltványban lehet tudni adni, mégis az a helyes köznézet, hogy az olyan tanácsadókat, kik a magyar nemzet ellenében rosszul leplezett ellenszemből ilyen lépésre bírtak reá alkotmányos királyunkat, igazmatlanul el kell távolítani, reá mutatva arra a borzasztó elkeseredésre, mely országoszerre föllángolt. Igenis: a magyar nemzet hődellettel viseltetik felséges királya iránt, de nem tűrhet meg olyan helyzetet, hogy ellentétek felidézése végett bárki is a király és nemzet közé tolatkodjék. Elvégezzük mi becsületesen és alkotmányosan hazánk ügyeit egymás között, a lelketlen és idegen alkuszoknak pedig kíméletlenül ajtót mutatunk. A magyar politikai pártok egyetértően követelik a képviselőház gyűlésének egybehívását s hisszük is, hogy a hozandó határozat is meg fog felelni a komoly alkotmányos szellemnek mely az alkotmányos jogok kölcsönös tisztelgetés mellett az oly kívánatos egyetértést és békét is helyre fogja állítani.

SZEMLE.

Chlopy. Galiczia egy községe, ismeretlen egy hely volt a nagyközönség előtt, e h. 17-től kezdve azonban

historiai nevezetességű hely lesz. E napon jutott köz tudomásul azon, f. hó 16-án keltezett „Hadparancs”, mely elismerését fejezi ki a közös hadsereg és honvédség hadgyakorlatai és a nagy lovassági hadgyakorlat felett. Amde ezen legfelsőbb elismerés folytatásul ő Felsége azt is kimondja, hogy soha sem adja fel azon jogokat és jogosultságokat, melyek a hadsereg legfőbb hadurának biztosítva vannak. És így végzi a hadparancs: „Közös és egységes, mint a milyen, maradjon hadseregem, ezen erős hatalom az osztrák-magyar monarchia megvédésére minden ellenség ellen. Esküjéhez híven fog összes fegyveres erőm a komoly kötelességteljesítés útján tovább haladni, athatva az egyetértés és összhangzat azon szellemétől, mely minden nemzeti sajátosságát tisztel és minden ellentétet megold, valamennyi néptörzsnek különös előnyeit a nagy egész javára fordítva.” Rendkívüli konsternációt okozott e hadparancs a Lajthán innen és túl es bár igen kedvező magyarázatot fűznek egyes magyar és német lapok a legfelsőbb elhatározás szövegéhez, az első benyomást — szigorú alkotmányos szempontból nézve — a legelőbbre mégis kedvezőtlennek jelzik, főleg azért, mert katonáknak szóló hadparancs keretében politikai jellegű elhatározásról szól. Szól — a hírlapok szerint — ez az osztrák pártokak, melyek a kiegyezést akarták meghusítani, szól a szláv nemzetiségeknek, melyek egyenjogúsításra való törekvéseket hangoztatnak és szól — valószínűleg — a mi tulzó politikusaiknak is, kiknek étvágyuk éves közben jött meg. De bárkinak szól, ez a forma nem szerencsés s a ki ezt a tanácsot adta, az aligha tudta, hogy ő Felségének bizonyára nagyon tisztelgetélműlt és igen fontos okok merlegelésével kelt elhatározását úgy nálunk, mint Ausztriában megfelelőbb módon, nem pedig a hadsereg révén lehetett volna a civil politikusok értésére adni.

A szabadelvű pártkörben mint a válság alatt mindig, tegnap is sok képviselő gyűlt össze, a kik természetesen a legaktuálisabb eseményre foglalkoztak. A mai nap folyamán mindinkább felülkerekedett a párt tagjai között az a vélemény, hogy gróf Khuen-Hederváry Károly miniszterelnök Bécsben tartózkodása alatt megragadja az alkalmat arra, hogy

a hadparancs odiózus részeit ellensúlyozó és a felizgatott közvéleményt megnyugtató intézkedéseket eszközöljön ki a Felségnél. A párt legkülönbözőbb árnalatai között teljes az egyetértés a párttervezetet összehívása és az azon követendő egyöntetű eljárás tekintetében. A párt hétfőn előtervezetet, kedden pedig értekezletet fog tartani.

A Reichsrathot f. hó 23-ra egybehívták az ujonczjutalek megszavazása végett. Ausztriában tehát nem fogják a kiszolgált katonákat visszatartani, mert a rendes ujonczok be fognak rukkolni októberben.

Színészet városunkban.

Pierre Weber szellemes bohózata, a híres „Loute” került szerdán este színpadra. A darabnak minden ízében érvényesül a valódi francia könnyed és pikáns szellem, mely a helyzeteknek néha szinte képtelen összehangolásával perezről-perczre biztosítja a darab sikerét. S valóban a szerda esti közönségnek kellemessé az időöltést maga a darab tette, nem az előadás. Mert az előadás ha elég is volt a darab megismerésére, bizony a szereprészeken való ingadozás és tapogatódzás, a szereplőknek a darabon kívüli egymásközt folytatott társalgása, sőt a színpad mögött történt figyelmeztető és oktató kiszólások annyira kedélyes családiassá tették az estét, hogy eszünkbe jutott Mucca.

A czimszerepet Gáspár Anna mondhatni tulsok elevenességgel, kellő színpadi rutinnal játszta. Kalmár (Dupont), Balogh (Castillon) ügyesen megállították helyüket. Mégis jóakarattal figyelmeztetjük, hogy olyankor, midőn a bohózat legnevetésre ingerlőbb, kivált ha komolyságtól függ a nevetéses hatás fokozása, maradjanak komolyan, bízzák rájuk, hogy rajtuk, vagy a darab komikumán ne vessünk.

Ebbe a hibába Kalmár csütörtöki szerepében is beleesett.

Kisebb szerepekben Balogné és Madasné jók voltak. Madas és Hajnal tulságos törekvésükkel, hogy szerepük komikai hatását mennél jobban kihasználják artottak a darab eredeti, egészséges hatásának s azt a művészetére léhaságig fokozták.

TÁRCZA.

Junius 13.

Fájó fejemen soká érzem,
Áldott kezdek melegét,
Beteg agyam eszmél már, ébred,
Órúlden csapong szerzte szét.
Ti tiltott vágyak, vissza! vissza!
Másként e perczen meghalok.
Bár szívem lángja olthatatlan,
Ajkam megnyílni még sem fog.

Főlem hajlász, — mily közel hozzám,
Mit ér, ha lelked messze van
Arczod majdnem érinti arczom,
S én úlok beteg, bágyadtan.
Nincs erő lankadt karjaimban,
Magamhoz vonni tégedet,
Beléd ölelni, átszorítani
Az én zokogó lelkemet.

Szeretlek, néma imáddal,
Miattad régen szenvedek,
S a mint így rád hajolva tartasz,
Játszik velem a képzelet.
Enyém vagy! Csalfa tűnő álom,
Más bírja régen lelkedet,
S hiába minden a világon,
Nekem gyógyulnom nem lehet.

S ha ifju lelkem sirban dönti
Miattad majd a szenvedés,
S imáddal képed elmosódva
Órjogó lázrohamba vesz,
Oh jöjj hozzám! fájtó fejemre
Tedd újra áldott kezdetet,
Ringassa el utolsó álmodom
A csalfa, tűnő képzelet.

Sallak köze.

A nagyképu.*)

Egy napot tölt azután a poseur halálfelelem között. Végre is a pisztolyban tűz és halál lehet elrejtve és meghalni a poseur sem szeret. Ha tehetné, szivesen bocsánatot kérne az ellenfeletől és sokszor meglepi a kísértés, hogy levelet ír neki, a melyben megköveti. De ez örökre lehetetlenne tenné. Kiteszi hát magát a veszedelemnek, miután ez már a hivatásával együtt jár. De mily kegy, ha a párbaj minden vér nélkül ment végbe, a mi gyakran fordul elő, mert hisz már manapság ritkán végződik véresen valamely párbaj. De a legnagyobb sikert akkor éri el, ha megebesitheti az ellenfelet.

Az ismerősök másnap körülveszik a klubban vagy kávéházban.

— Ah, gratulálók! Üdvözöllek! Fényes dolog volt.
— Hát már tudjátok? feleli a poseur hanyagul.
— Hogyne, hiszen minden újságban benne van.
— Igazán? — No nézd, még nem is volt lap a kezében!

Hazudik, mert kora hajnalban meghozatott minden lapot lázas sietséggel és mohó kíváncsisággal olvasta el a párbajról szóló tudósítást mindent az utolsó szögig.

Most mégis úgy tesz, mintha még nem olvasott volna semmit s mintha mitsem adna arra, a mit róla irnak, vagy beszélnek. Blazirtan leül, fölteszi a csipetűjét, pikkolót hozat, szürcsöl, szivarra gyújt s kimondhatlan megvető kifejezéssel olvassa végig egy lapban a tudósítást. Azután eldobja az újságot és barátaihoz fordul.

Eh, ostobaság! Minek is csinálnak belőle ily nagy dolgot. Azután meg nem is úgy volt, a mint az újság írja. Nem úgy keletkezett, nem úgy fejlődött ki, nem úgy végződött. Mikor a lövés sora rám került, szándékosan a levegőben löttém. Hiszen barátaim! Nem ki-

vántam a halálát. Boszantó dolog ez nagyon. Ha már irnak rólnk, írják legalább úgy, a hogy volt.

Azután két barátját felszólítja, hogy kísérjék el a szerkesztőségekbe. Fel akarja világosítani ott az embereket az úgy valódi tényállásáról, nehogy az igazságot meghamisítsák. Titkos szándeka azonban az, hogy a tudósítás más alakban még egyszer megjelenjen a lapokban.

A poseur mindent tud, a mi az élet külsőségeihez tartozik. Figyelemmel kísér minden politikai és társadalmi mozgalmat, hogy beszélhessen róla. Tudja, mi történik a színházakban, a parlamentben, és a nyilvános helyeken. Ki tudja lesni a boudirok titkát és a rejtett viszonyokat. Ezt mind az ő módja szerint tudja felhasználni és hasznot csinál magának belőle. De bármily szegénytelen módon jut keresethez, vagy alamizsnához, azt mindig pose-al, bizonyos kegyes mozdulattal fogadja el, mintha annak kellene szegyenkeznie, a kítől elfogadja és nem neki.

Szive belsejében a poseur nem ismer erkölcsi meggyőződést önálló nézete pedig soha sincs. Magaviselete mindig a szerénység és arrogancia között váltakozik. Tud impertinens lenni, ha szükséges és olyan embereket, a kiktől nem remél, vagy nem vár semmit, a legnagyobb hidegvérrrel képes megsérteni. Sem érzékenységgel, sem érdemmel nem törődik. Ellenben tud hizelegni is, ha kell. Befolyásos embereknek tud bókot mondani, de nem nyeglén, hanem bizonyos büszke önmegtagadással, a mi a poseurt legjobban jellemzi. Mindenkint becsül, a kinek pénze vagy előkelő állása van és mindenkit megvet, a ki szegény vagy nem befolyásos. Vak és siket minden iránt, a mi nem tartozik az érdekköréhez és csak két érzés tölti be igazán: az önzés és a húság.

De a legszomorubb az, hogy ritkán téveszti el a hatá-

* Folytatása a lapunk 74. számában megkezdett tárczanak.

Ezek a jó színészek igazán pechesek.

17-én, csütörtökön Kövessy énekes bohózatát, a „Primadonnát“, ezt a könnyű szellemi táplálékot adták elő melyben józsu jelenetek csoportosulnak a budapesti bohém életből levő el. Élenk meneti előadás volt kellő előkészülettel tisztességesen játszva meg a szerepek. Már az első felvonás után egy jól sikerült est biztató reményeivel valánk eltele, mikor... a nagybögös megugrott s a bajos Marietta egy primás és két kontrás czini-czinijere volt kenyertelen, haragtól kipirult arccal belefogni enekszamaiba. Hiába kopogtak, hiába hívták, a nagybögös nem engedett, nem játszott egész este, mi pedig szerettük volna, hogy úgy járjon mint a Gyurkovics fiúk egyik alakja, ki fejével zuzta be a nagybögő falát s nem tudta vissza huzni. Ez aztán tönkre tette az estét, pedig Baloghnak igen sikerült alakítása volt Czinczár Kajetán szerepében, Berzák M. bajos megjelenése kivált a második felvonásban, temperamentumának megfelelően látszó s ezért sikerült játéka, a csür rossz akusztikája dacára érvényesülő iskolázott, nem nagy terjedelmű, de kellemes hangja a színházi botrányt ellensúlyozni igyekezett.

A többi szereplők, kik szintén jók voltak az előadás sikeréhez derekasan járultak hozzá.

Pénteken D'Encery és Cormon remek színműve „Egy katona története“ került sorra Csepreghy fordításában. A színmű próbára teszi a szereplő drámai erejét. Ezen a téren is kiállották a próbát. Igazán sajnálni lehet, hogy szereplésük első estéin annyi szigorú kritikára szolgáltattak alkalmat s csak most igyekeznek elismerést szerezni. Rossz üzleti spekuláció gyöngének mutatkozni s aztán igyekezni, míg ha jól kezdik, a közönség előtt respektust szerezve akkor lankadást is megbocsátanak. Az előadás a III. felvonásban Kalmárnak és Gáspár Annának kettős nagy jelenetében érte el a siker tetőpontját. Mindkettő közvetlen hatást keltett s elismerést aratott. Hanem a kis Adriene, Gáspár az utolsó felvonásban a harmadik után annyira kimerült, hogy végzavát is párszor alig kapta el. Az előadás a végén ellankadt, lehanyatlott, a miben a szerzőknek is van részük. — Palotayné ritkán látjuk; ha színlapon ott is van neve kieserélik. Szeretnők pedig látni. — Az Apátó szerepében jóságos rokonszenves volt, játéka komoly tanulmányoknak és nagy gyakorlatnak ered-

sát. A pose-t mindenhol, még okos emberek körében is respektálják, mert sohasem tudni, hogy egy fenséges mozdulat, egy elborult homlok, vagy a hirtelen nedvessé vált szemek mögött mi rejlik. A jó pose megejt néha a szívet-lelket is, mint a szemfényvesztő bűvész a látóképességet. Tudjuk, hogy hazudik és csal mégis figyelünk rá. Nem is más a poseur, mint a társaságok szemfényvesztője.

A poseur a titkos megfigyelők és leselkedők közé tartozik. Nem bír igazi léteivel, és úgy tűnik fel néha, mintha az élete is csak hazugság volna. Idejét mindig alakoskodással, hazugsággal és intrikával tölti. Ha titokban teheti, az éj sötétjében bűnre és becstelenségre is képes. Szerelme ép oly képtelen, mint igazi barátságra, de azért elborult homlokkal pauszakodik néha, hogy milyen hideg a világ, mily kevés a részvét az emberek szívében, s mennyire uralkodik a világon az önzés, a haszonlesés és a kegyetlenség.

Egy tulajdonságot nem lehet elvitatni tőle: azt, hogy esze van. Hajlandók volnánk ezt inkább ügyességnek tekinteni, de az ügyesség is az eszességnek egy neme.

A poseurnek a nagyvilág a hazája. Mindenütt otthon van, a hol hasznára nyílik kilátás. Találkozunk vele mindenhol, a társaságokban úgy, mint a közeletben. Sokszor nemzetek sorsát is poseurök intézik el. Ott állnak néha a világesemények elei hideg szívetlenségű lélekkel és részvetlenül. Nem törődnek sem a megtört szívekkel, sem a szívekből kiömlő piros vérről. Nem indít meg őket sem az anyak könyje, sem a népek nyomora, sem a nemzetük sorsa, csak a maguk céljaival, a maguk hasznával törődnek. Ezek a politikai poseurök, a nyilvános élet komédiásai és szemfényvesztői: a kik tömegek előtt vetik magukat poseba, kilomborítják a mellöket s olympusi fenséggel, magasra emelt homlokkal állnak a szónoki emelvényeken mindaddig, míg le nem hull az alarcs és a közfelháborodás le nem rántja őket a porba, sárba, a hova valók. T. Sz.

ménye lehet. Játékmódorában felismertük Prielle Kornelia hatását, a mi csak előnyére válik.

Hajnal és Madas szerepet cseréltek, a mi Hajnalnak javára volt. Kedvesen játszott a kis színész csemete Balogh Bözöke, apja a tábornok szerepet, B. Szücs a hercegnőt, Niczkyné Madlent személyesítették jó játékkal. Ács játéka ma ki-se szintelen volt. Színművet a repertoarba többet!

Vegyes hírek.

— **Előfizetőinket tisztelttel kérjük, hogy előfizetésüket megújítva bennünket továbbra is támogatni sziveskedjenek.**

Munkatársainkat, különösen vidéki levelezőinket pedig arra kérjük, hogy vidékükéről szóló közérdekű hírekkel és közleményekkel minél gyakrabban keressék fel szerkesztőségünket.

— **Uj tanfelügyelő.** Vármegyénk uj tanfelügyelője Máthé Géza, ki Ugocsa megyéből saját kértére helyeztetett át körünkbe, elfoglalta uj állomását. Üdvözljük őt azon reményben, hogy a népevelésnek — főképpen vármegyénkben — fontos ügye benne éppen olyan buzgó vezért talál, mint a milyet elismeréssel látunk derek elődjében.

— **A vallás- és közoktatásügyi miniszter** a megyénkben levő két tanító-képezde javító-vizsgálatainak ellenőrzésére kormánybiztosul: Máthé Géza kir. tanfelügyelőt küldte ki.

— **Búcsú.** Halmágyi Ferencz, Alsófehérmegye érdemes tanfelügyelője, uj kerületébe: Ugocsa vármegyébe távozott körünkől. A megyei tanító-egyesület központi választmánya testületileg búcsuzott el tisztelt és szeretett főnökétől. Halmágyi 1900 február 1-én foglalta el közötünk állását s ez idő óta rohamos lépéssel haladt előre megyénk tanügye. Ő szervezte a balászfalvi, drassói, istvánhazyi, magyarbükösi állami elemi iskolákat és a nagyenyedi, tövisi és verespataki állami óvodákat. Targyalást folytatott a nagyenyedi, m-lapádi, m-szentkirályi, nagylaki, ózdi, krakkói és m-hercepi községi és felekezeti iskolák államosítása, valamint a zalatnai és marosújvári II. sz. áll. óvodák szervezése iránt, mely tárgyalások nemsokára kedvező eredménnyel végződnek. Az ő tanfelügyelősége alatt nyertek díszes új épületeket a balászfalvi, gyulafehérvári, asszonynepei, magyarlapádi, miriszlói, harii, maros-szentbenedeki, drassói és kisenyedi áll. iskolák s engedélyeztetett a verespataki, lőrinczrévei, marossülyei marosdéseni áll. iskolák építése. Három évnek igazán szép eredményeivel érdemelte ki mindnyájunk jó emlékezetét.

— **Nyugdíjazás.** Gróhmanu Károly Nagyenyed város óvodájának érdemes vezetőjét, ki csaknem 40 évig fáradhatatlan buzgalommal munkálkodott a kicsinyek hazafias irányu nevelésében s ma is friss és jó egészséggel örvend, a miniszter ur ő nagyméltósága f. hó 1-től kezdődőleg évi 1060 korona összeggel nyugdíjazta. Őszinte szívből kívánjuk, hogy a mindenki által ismert és nagyrabecsült óvó-bácsi hosszas ideig élvezhesse jól megérdemelt nyugdíját. Utódjáról a város választás utján fog gondoskodni.

— **Időjárásunk** három heti állandó és abnormis hőség után megváltozott. F. hó 17-én és 18-án erős délyugyati szél támadt, mely esőt még nem hozott ugyan, de a levegőt lehűtötte. Az eső sem maradhat ki sokáig.

— **Jutalmazás.** A Pesti Hirlap szerkesztősége a Millennium-alapból Szabó Gyula maroscsucs-koppándi all. el. isk. jg.-tanítót 60 korona jutalomban részesítette.

— **Esküdtársak.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknel a folyó évben a III-ik esküdtárséki ülészak október 5-én kezdődik. Targyalásra vannak a következő ügyek: 1. halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Furdaj Dumitru a Fuchi bűnügye, 2. halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádolt Szirb Florea bűnügye, 3. gyújtogatás büntetével vádolt Popesk Juon bűnügye, 4. gyilkosság büntetével vádolt Máj Mátyás bűnügye, 5. szándékos emberölés büntetével vádolt ifj. Rosu György bűnügye. — Az esküdtársak következőleg alakult meg: I. Brák. Elnök Nemes Sámuel Szavazók: Korbuly Ignác, dr. Atczél Bela. II. Rendes esküdték Papp János N.-Enyed, Rác Efrém Tövis, Szalma Lajos Hari, Bálint János N.-Enyed, Teleky Arvéd gróf Drassó, Román Izsák Borbánd, Salamon Samu Buzd, Szántó Károly Obrázsa, Weress Sándor M-Ujvár, Duma Elek

Pókafalva, Borsos Albert Kozslárd, Germán Miklós Batizháza, László József M.-Ujvár, Muntyán Viktor Balászfalva, Maxa Vazul Felsőorbó, Iszekutz Antal Mundra, Incze István N.-Enyed, Spangenberg Gyula N.-Enyed, Balla Béla N.-Enyed, Oroszán Bazil M.-Szt.-Jakab, Koncz Albert M-Igen, Gocsman József Sorostély, Barsay Gabor Csóra, Bartalus János M.-Szt.-Benedek, Gramma Sándor Alsóorbó, Mikes Kelemen gróf M.-Csesztve, Halmágyi Antal N.-Enyed, Glück Adolf A.-M.-Varadja, dr. Gerasim Emil N.-Enyed, Czirner József N.-Enyed III. Helyettes esküdték ifj. Kádár Miklós, Mendel Ede, ifj. Jakabfy Albert, Jónász Lázár, dr. Máyer Ödön, Heyn József Poklossy István, Heicz Vilmos, Cirlea S. Peter, Glück Ignác Gyulafehérvárról.

— **Vizaknai hírek.** Mint tudósítók írja, egymásra történnek e kis városban a szomorú esetek. Nem regiben egy pár egyen magát felakasztotta; két egyent megkéselték úgy, hogy azonnal szörnyet haltak; f. hó 16-án egy 15 éves román fiu szekeren szénát hozván haza, feldőlt szekerstől, nyaka kitört s azonnal meghalt szülői nagy bánatára. — Az Amerikába kivándorlás is tart. A napokban nemcsak a románok, hanem a módosabb magyar polgárok közül is vándoroltak Amerikába. — A fürdő-szezon szept. 15-kén megszűnt ugyan, de a rekkenő meleg miatt még igen sokan fürdőknek. A víz meleg és jól tisztá, hogy helyi bányafőnök Zsedényi Ottó fürdés közben 17-én d. e. egy és fel méternyi mélységben egy aranygyűrűt megátott s ki is vett, a melyen 1883. évszám van írva. — A fürdővendégek száma idáig: az állandó vendégeket véve 1185 volt, a mult évinél 255-tel több; az átfutó fürdővendégek száma pedig 45.736 volt, tehát a mult évinél 13.468-al több. Mi mutatja: hogy a vizaknai fürdő szép jövőnek néz eleje. Az állam nem ok nélkül teszi a tetemes befektetéseket!

— **Halálozás.** Glatt József, buzás-bocsárdi körgyűző, f. hó 16-án, reggeli egy óraker, elete 76-ik, jegyzőségének 44-dik évében rövid szenvedés után meghalt. Tetemeit f. hó 17-én Buzás-Bocsárdon temették el. — **Szentiványi-Márkus Deák György** Alvincz nagyközség jegyzője, Alsófehérmegye törvényhatósági bizottságának tagja, az alvinczi és borbereki ev. ref. egyházközsegek gondnoka, postamester, folyó hó 16-án este 10 óraker meghalt Alvinczen.

— **Katholikus egyetem Erdélyben.** Mint Kolozsvárról jelentik, az erdélyi katolikus státus tizenkettes bizottsága tegnap ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az erdélyi kath. egyetem létesítése dolgában gyűjtő- és szervezőbizottságot küld ki. A gyűjtőbizottság elnöke gróf Korniss Viktor, a szervezőbizottságé báró Jósika Sámuel. A státusnak régebbi határozatához képest az egyházmegyékhez felszólítást intézett, hogy tudassák, mennyire terjednek azok az alapok, amelyeket esetleg a katolikus egyetem létesítésére fel lehetne használni. A beérkezett válaszok szerint körülbelül egy millió korona ez az összeg, amelyhez még Fogarasi püspök alapítványa járul, amely ma körülbelül két millió koronát tesz. Az egyetemet Gyulafehérvárról fogják fölállítani és pedig fokozatosan. Előbb a teológiai, aztán a filozófiai és végül, ha elég pénz lesz, a jogi fakultást.

— **A gyulafehérvári tűzoltó-egyesület** f. é. szeptember 19. és 20. napjain ünnepi fennállásának 30 ik évfordulóját.

— **Deák Ferencz-ünnepély.** Gyulafehérvár közönsége f. é. október hó 17-én nagy arányokban szándékoszik megünnepelni a „haza bölcsé“ születésének századik évfordulóját. F. hó 18-án népes értekezlet volt Novák Ferencz kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt, melyen az ünnepély részletei megállapítottak.

— **A „Zenélő Magyarország“** idei X. évfolyam 18-dik füzeté jelent ma meg, a következő érdekes és divatos zeneújdomságokat hozza előfizetőinek: I. Siposs J. „Mikor az éj a földre szállott“ magyar dalt. II. Vogel H. P. „Neger nász“, Neger Hochzeit Cake-Wilket. III. Kummerer K. „La Gracioso“ gavothot. A legkedveltebb zongora zenemű újdomságokat hozza a minden zenekedvelőnek kiváló fontosságú zeneműfolyóirat, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zene-műújdomságokat a mi az év leforgása alatt megjelenik havonta kétszer mindenkor 12 oldal tartalmán kapják. Előfizethetni a most folyó III. évfolyadra, valamint az előző es az október 1-én meginduló IV. évfolyadra a „Zenélő Magyarország“ (Klöckner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapestn, VIII. József-körút 22-24. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 korona, féleltre 12 füzetre 6 korona, negyedevre 3 korona. Ezenkívül bármely más nyomtatásban megjelent zene-mű itt a legjutányosabban megszerezhető.

Szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY TÖRÖK BERTALAN.
Kiadó:
Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság
Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES^o IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Sz. 2491-1903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyszabonyi általános takarékpénztár végrehajtásának Stefani Johann végrehajtást szenvedő elleni 570 kor. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék (a vizaknai kir. bíróság) területén levő Gergelyfája község határára fekvő gergelyfái 745 sz. tjkvben A + 1-15, r. 1081, 1082, 1522, 1793, 2317, 2498, 2499, 2894, 3766, 3896, 4167, 4506, 4713, 4799/2, 4800, 4932, 5368, 5369, 5391, 5392, 5499 hr. sz. a. foglalati Stefan Johann nevére felvett ingatlanokra az árverést 1282 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennbb megjelölt ingatlanoknak az 1903. évi október hó 9-ik napján d. e. 11 órakor Gergelyfája községében megrendelt nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alá is eladni fognak.

Árverezni szándékozik, végrehajtható és képviselője kivételével, tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át vagyis 1282 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz 42. §-ban jelzett ar-folyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. a. kelt sz. I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Vizaknán, 1903. évi július hó 26-án.
301 1-1

Korinsky,
kir. aljársbíró.

Nagyenyedi kiségitő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 korona.

Tartalékalap: 100.000 korona.

Elfogad beteteket évi 5%-ra. Előnyös kölcsönt nyújt váltóra és betéblázasra.

Nyitva minden hétköznap délelőtt 9-12 óráig.

**Eladó
140.000 koronáért**

Alvinezhez tartozó 235 kat. hold területű szántó és rét és hozzátartozó letarolt erdő-rész; jövedelmhez évről-évre bérbeadva tisztán 6500 koronát.

Kassel Zsigmond birtokainak központi irodája Budapest, Dortotyá-u. 6.

284 3-4

Pályázat.

Segédkönyvelői állás évi 1800 korona díjazással betöltendő. Megkivántatik, hogy a pályázó ép, egészséges, kereskedelmi akadémiát végzett, valamely pénzügyintézetnél már gyakorlati ismereteket szerzett legyen, ki németül s különösen románul tudjon.

Egyelőre próba évre vétetik fel. Pályázati határidő: f. évi október 20.

Nagyenyedi Kiségitő Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága.

304 2-3

Tartós, szagtalan. Azonnal szarad.

**A valódi
CHRISTOPH-LAK**
a legjobb mázoló anyag a padlóra

Lehetővé teszi, hogy a szobák mázolás alatt is használtassanak, mivel a kellemetlen szag és lassu, ragadós szaradás, mely az olajfestékek és az olajlakknak sajátja elkerültek. E mellett használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgyakkal feltörülthető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni

színezett szobapadló fénymáz,
sárgásbarnát és mahagonbarnát, mely átáraszk az olajfesték fölé be a padlót s egyáltalán fényt ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi és új padlóra. Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást, stb.; van azután

tisztá fénymáz (színezetlen)
új padlóra és parkettra; mely csupán fényt ad. Különösen parkettra és olajfestékek már beázott egészen új padlóra való. Csak fényt ad, ennélfogva nem fedi el a fa-mustrát.

Postacsomag körülbelül 35 négyzet méter (2 közép nagyságu szobára való) 5 frt 90 kr. vagy 9¹/₂ márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak jöle küldendők. Minta mázoló-ok és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A beszárlással tessenek jól vizsgálni a csegré s a gyári jegyre, mivel azt a több mint 35 éve létező gyármányt sokfelé utánozzák és hamisítják, rossz és gyakran a ezélnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENCZ
a valódi szobapadló fénymáz feltalálója és egyedüli gyártója. 234 14-15.

Nagyenyed: GERNER J. JÓZSEF.

Csakis Christoph-lakot kérjünk! A szoba azonnal használható.

Unghváry László
300 holdas gyümölcsfa-iskolája, szőlő- és borgazdasága
CZEGLÉDEN.

SZŐLŐT
szőlők rendkívül édeset és zamatosat első rendű minőségben
Postán

Borszőlőből augusztus 20-25-étől kezdődőleg eleinte Csuporó és Ezerjó, később pedig Mézesfehér, Kalarka, Kövidéka stb. fajokból a teljes érték előleges beküldése mellett az ország bármely postahalmára bérmentve 5 kilós ládában 1 frt 15 kr.-ért.

Csemegezőlőből (piros és fehér saszalából) szeptember 1-10-én kezdve bérmentve 5 kilónként 1 frt 30 kr.-ért.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegezőlők királya!) szőlő szeptember 1-10-én kezdve, bérmentve 5 kilónként 1 frt 30 kr.-ért.

Itt minden a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillérrel olcsóbban jut, mint ha azt utánvétellel küldéném. Éppen ezért postai utánvét mellett egyáltalában nem küldök szőlőt. Egy szállító levélrel 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben 24 fillért takarít meg a rendelő, vagyis ennyivel kevesebbet küldjön be 3 láda szőlőért.

Vasuton

Borszőlőből 5 és 10 kilós láda és 5-10-15 kilós kosokban kilónként 14 krajczárért.

Csemegezőlőből (piros és fehér saszalából) fenti nagyságu láda és kosokban 18 krajczárért.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegezőlők királya!) a fenti nagyságu kosok és ládáknál 22 krajczárért.

Az 5 és 10 kilós ládáknál, valamint az 5 kilós kosaknál is az elegységű tiszta súlynak számítatik, míg a 10 és 15 kilós kékfüli kosaknál a tiszta súlyú lesz számításra és külön lesz a kas ára a rendelő terhére 25-30 krajczárba elszámolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelő tulajdonát képezik, azonban mint sajátjukat több ízben megöltés végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdebben és mint gyorsaru csak oly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt a szállítás olcsóbb is 1-2 krajczárral kilónként. Éppen ezért tessenek többet összállani és együtt 50-100 kilót is rendelni. — Ha t. megbízom egyszerre 300-600-1000 kilót rendel és rendelését hetenként többször megismételi, megfelelő engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére az érték fele része előre küldendő be. Előleg nélküli rendelést egyáltalában nem fogadatosítok. Vasuti szállítványoknál a fenti árakban a raktszerelés eszámolás, a vasúthoz vitel, a szállítólevél és a közvetvén költsége is be foglaltatik.

Füntekeken kívül mindenféle gyümölcsfából nemes ojtvány, gyümölcsfa-vadoncz, sima és gyökeres vessző, továbbá gleditsia és akácfa is kapható. Nemkülönböztetve saját termesztésű, kitűnő minőségű új és ó borok hordókban és palackokban. Tessenek mindezekről árjegyzéket kérni. 278 5-5

GYÜMÖLCSFÁK.

Őszi ültetésre ajánlunk minden fajtájú gyümölcs fát, nagy készletek a legjobb fajtájú tömeges ültetésre. Diszfák, gyümölcs-termő-cserjék, boggyógyümölcs, diszsvény, gyönyörű gömbölyű akácok, gyümölcsujdonságok, alapozások stb. — Kizárólag a legjobb minőségű, egészséges gyökertű növényeket küldenek a megrendelőnek. A jó minőségért kezességet vállalnak. Gyümölcs-park és kerti berendezések elvállaltatnak. Felvilágosítás gyümölcsügyekben díjtalan.

== Katalogus ingyen és bérmentve. ==

FISCHER és TÁRSAI faiskolák,
NAGYENYED. 300. 2-*

Naponta kétszer friss sütemény.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét csemege- és péküzletre felhívni. Különösen figyelmébe ajánlom a n. é. közönségnek kitűnő minőségű boraimat, melyeket a megyesi Czeli Frigyes és fia cég pinczejéből szereztem be.

1 liter finom asztali bor	—64 kor.
1 " " pecsenye	—80 "
1 " " rizling	1— "
7 deczi csemege gyógy Kuküllő gyöngye	240 "
3 1/2 " csemege gyógy Kuküllő gyöngye	130 "
7 " csemege gyógy rizling	220 "
3 1/2 " " " " "	7-10 "
7 " " " " " "	2— "
3 1/2 " " " " " "	1.20 "
7 " " " " " "	1.60 "
5 " " legfinomabb aszu	1.40 "
3 1/2 " " Leányka	1— "

Továbbá kaphatok: naponta friss szebeni felvágottak, valamint csemege-sajt és friss székely turó, ugyszintén finom likörök, tea-sütemény, tea, rum.

T. vevőim szives pártfogását továbbra is kérve, maradok tisztelettel

Beer G. Dániel,
sütő.

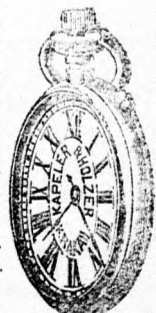
9 35-*

Naponta kétszer friss sütemény

Nem lesz több ilyen ritka alkalom az életben, hogy csak 2 forint 96 krajczárért a következő pompás árujegyzemény megszerezhető:

12 darab csak 2 frt 96 kr.

1 nikkel horgony-rem.-szelóra, pontosan jár, 3 évi jóállással; 1 valódi goldin vagy nikkel páncél-lócs; 3 drb valódi goldin gyűrű legújabb fazon, simli brilliákkal; 2 legin goldin nyakkendőtű; 2 valódi goldin ujjvatu fülönfüggő; 1 tok a horgony-órához; 1 párisi mód szerű goldin mellű; 1 goldin vagy nikkel függőleg a linczhoz. — Nem tetsző kicseréltetik, vagy a pénz visszatarítottatik, tehát rizikó kizárva. Más hasonló hirdetés utánzat.



Mindezen pompás ékszer a horgony-rem. órával együtt csak 2 frt 96 krba kerül.

Kapható készpénzfizetés v. utánvét mellett
KAPELLNER & HOLZER
óra- és aranyeműk en gros gyári raktárában
Krakau, Dietelsgasse 68. (Oesterreich)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
70 40-52

FOGAK

szájpadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolítottatnának 3 koronától. Az általam készített és **Párizsban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakítottatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Fogorvosi intézet:
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körut 50. szám I. em.
Royal-szállóval szemben.

Fogorvos: **LÖFLER EMIL.** Fogtechnikai vezető: **GROSSMANN S.**

Foghuzás érzéstelenítve. Tartós plombák. Rendel: d. e. 10-12 és d. u. 3-7-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is.

Mérsékelt árak. Részletfizetésre is. 224 28-30

Szamos elismerés és bizalom nyilatkozat **TÁNGEL JOZSEF** a legszolidabb szabott árak mellett **csakis mindig** a legjobb minőségű áruk lesznek kiszolgálva.

noi, tern es gyermek divataru azleteben **NAGYENYEDEN**

NAGYENYEDI KÖNYVNYOMDA ÉS PAPIRÁRUGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

NAGYENYED.

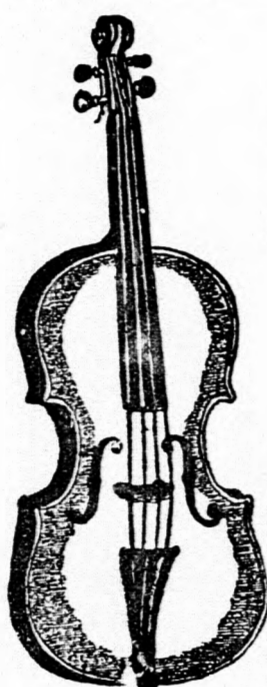
KÖNYVDAI MŰINTÉZET.
PORKAPSZULAGYÁR.
DOBOZÁRUGYÁR.

Mindenmire DOBOZÁRUT (CARTONNAGE) u. m. közönséges és hajlított dobozokat stb.

5703 szerszámok, csatlakozások és 5710000 részletek kisebb és nagyobb méretű műanyag és ezüstbevonatú tárgyak készítésére olcsó árban szállít.

Készít:
műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képesárjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, mindennemű kereskedelmi nyomtatványokat, könyvnyomdai és könyvnyomdai kivitelben Továbbá postacsomag és üveg-czimkéket, peesétgyeget, ragjelzőkeket, porkapszulákat, papirzaeszköket, kö-tözőpapírokat és mindennemű gyógyszerész nyomtatványokat könyv- és könyvnyomdai vagy dombornyomásban szép és olcsó kivitelben. ♦♦♦♦♦

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.



Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.
cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadseregszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli felfalója
Budapest, II., Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárban készült összes
— réz-, fa- és vonós-hangszereket. —
Hegedűk, gordonkák, bögők, fuvolák,
klarinetek, trombiták és czimbalmok.

Tárogató ára 30 frtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.
Zenekar teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.
Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.
JAVÍTÁSOK speciális kivitelben gyorsan és szakemberrel eszköztelnek, vonós-hangszerek a legújabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kerendő mely bérmentve megküldetik.

MAGYAR KERESKEDELMI IRODA

(tulajdonos: BOTH DEZSŐ.)

Eszközöl: mindennemű üzletek gyarak, ipartelepek, földbirtokok, házak eladását és vevését úgy Budapesten, mint bárhol Magyarországon, valamint kölcsönöket földbirtokra, házakra és személyhitelt váltókra.

Megbízható szolid vállalat.

Iroda: Budapest, VI., Vörösmarty-utca 25/a.

Törlesztéses kölcsön

igénybevételével szabadítsa meg magát a súlyos természetű kölcsönöktől. Ez oknál fogva jóakarólag ajánljuk, hogy a jelenlegi gabonárákkal arányban álló **olcsó** s e helyi viszonyok figyelembevételével megállapított **érték** $\frac{3}{4}$ -éig engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokaira vonatkozó telekkönyvi kivonatait és kataszteri birtokviszonyokat hozzánk sürgősen beküldje. Ez esetben kölcsönét **rövid időn belül** szabadon választható időtartamra szavaztatjuk meg, úgy mint: 10 évtől 70 évi időtartamra 4—5%-os félévenkénti törlesztésre, melyben már a tőke és kamat törlesztés bent foglaltatik.

A kölcsönök előzetes félévi felmondás után visszafizethetők, de az intézet részéről fel nem mondhatók.

Levélre válaszbélyeg melléklendő.

225 28-30

VAJNA MIKLÓS

SZÉKELYHIDY JÁNOS utóda
uri és női divatáruháza Nagyenyeden.

Van szerencsém a nagyrebecsült vevőközönség szives tudomására juttatni, hogy bevásárlási utamon oly gyáraknál sikerült nagyobb mennyiségű árut beszerezni, melyeknek gyártmányai mindenütt a legnagyobb kedveltségnek és keresletnek örvendenek. Az idei őszi és téli divat hölgyeknek

angol és francia cybeline és Homespoin szövetek
sottis selymek, francia mosó bársonyok, flanelek és barchettek.

Különös figyelembe ajánlom egyes costum ruha szöveget, valamint Blouz selyem és mosó bársonyokat. Együttal bátorkodom a nagyrebecsült vevőközönség szives figyelmét felhívni, hogy az árak minden árucikkknél 10—15%-kal emelkedett, különösen **vászonnál**, mindazonáltal még október hó 1-ig az ár marad mint volt.

Enyedi vászon frt 4-90, 5-30, 5-60. Margit vászon frt 7-25.

Pelikán és Gyukits férfi kalap gyárosok valamint a világhírű pécsi kesztyű gyár kizárólagos raktára.

A nagyenyedi harisnyagyár egyedüli képviselése.

Melyek után magamat továbbra is becses pártfogásukba ajánlom illő tisztelettel

VAJNA MIKLÓS